

Stanovisko Európskeho výboru regiónov – Európsky námorný a rybársky fond (ENRF) po roku 2020 – Investovanie do európskych pobrežných spoločností

(2018/C 361/03)

Spravodajca: Alberto Núñez Feijóo (ES/ELS), predseda vlády autonómnej oblasti Galícia

POLITICKÉ ODPORÚČANIA

EURÓPSKY VÝBOR REGIÓNOV

1. víta diskusiu o fonde, ktorý má zásadný význam z hľadiska zlepšenia sociálnych, environmentálnych a ekonomických aspektov pobrežných oblastí Európy, ako aj rozvoja morského rybolovu a tzv. modrej ekonomiky, ktorá je naviazaná na pobrežné a morské oblasti, najmä na vidieku;
2. víta skutočnosť, že diskusia o budúcnosti Európskeho námorného a rybárskeho fondu (ENRF) sa začína v momente, ktorý je pre Európu v námornej oblasti rozhodujúci, pretože čelí závažným výzvam, ako je napríklad prepracovanie viacročného finančného rámca (VFR) a brexit. Okrem toho oceňuje, že sa tým umožní odstrániť obmedzenia zistené vo fungovaní súčasného fondu, a to napriek skutočnosti, že by sa tak muselo urobiť už v úplne počiatkovej fáze, a prakticky už po jeho zavedení do praxe;
3. upriamuje pozornosť na význam činnosti v európskom odvetví morského rybolovu, v ktorom pôsobí vyše 85 000 plavidiel a ktoré v celom reťazci zamestnáva vyše 340 000 osôb, pričom v rámci rybolovnej činnosti a farmového chovu vyprodukuje vyše 6 miliónov ton rýb a mäkkýšov. Poukazuje na sociálno-hospodársky dosah tohto odvetvia na mnohé pobrežné regióny, ktoré sú od neho vo veľkej miere závislé a ktoré s ním spájajú hlboké kultúrne a etnografické väzby;
4. zdôrazňuje vplyv spoločnej rybárskej politiky (SRP) a integrovanej námornej politiky (INP) pri určovaní budúcnosti tejto činnosti v Európe, pretože zameriavajú ciele tejto aktivity na jej environmentálnu, sociálnu a hospodársku udržateľnosť;
5. uznáva dôležitú úlohu, ktorú zohrávali doterajšie programy financovania pri netraumatizujúcej transformácii tohto odvetvia. Tento sektor vynaložil na svoju adaptáciu obrovské úsilie, ktoré si zaslúži uznanie, rovnako ako aj skutočnosť, že sa stal popredným spracovateľským odvetvím, ktoré je konkurencieschopné na celosvetovej úrovni;
6. upozorňuje na problémy vyplývajúce z uplatňovania SPP, ako je napríklad znižovanie objemu odhodnotených úlovkov alebo rozsah maximálneho udržateľného výnosu (MSY). Okrem toho poukazuje na problémy, ktoré spôsobí brexit, ako aj na ďalšie, vyplývajúce z nových výziev, ktoré každodenne prináša trh a celosvetová produkcia bielkovín z morských živočíchov, keďže je potrebné, aby sa na naše trhy dodávali zdravé výrobky spĺňajúce kritériá bezpečnosti potravín;
7. pripomína spoločenský prínos rybolovu pre celú Európsku úniu, a to najmä v dvoch oblastiach: potravinu a klíma. Rybolov prispieva k potravinovej sebestačnosti Európskej únie a zaručuje občanom, ktorí sú zároveň spotrebiteľmi, hygienicky kvalitné výrobky v súlade s pravidlami dobrého riadenia rybného hospodárstva alebo akvakultúry. Výbor pripomína, že oblasť potravín patrí medzi ústredné právomoci Únie, ako ich vymedzuje ZFEÚ, a že európsky trh je závislý od dovozu morských produktov. Zdôrazňuje, že potraviny sú druhým cieľom trvalo udržateľného rozvoja, ktorý stanovila OSN, víta iniciatívu vypracovať správu „Food from the oceans“ (Potraviny z oceánov) a vyzýva, aby sa jej odporúčania zaviedli do praxe. Prostredníctvom investícií do lodí a prístavov pomáha sektor rybolovu znižovať emisie skleníkových plynov a získať kontrolu nad fosílnymi zdrojmi energie;

Dynamické odvetvie s potenciálom, ktoré si vzhľadom na neustále zmeny zaslúži podporu

8. sa domnieva, že je dôležité zabezpečiť rozpočet potrebný na podporu realizácie zmien vyplývajúcich zo SRP, ako aj na riešenie výziev, ktoré ovplyvňujú odvetvie morského rybolovu;

9. vyzýva Európsku komisiu, aby v kontexte nového VFR predložila taký návrh ENRF, ktorý by bol dostatočne komplexný na to, aby umožnil dosiahnutie úloh a cieľov SRP. Vďaka tomu by bolo možné investovať do pobrežných spoločností, ktoré prechádzajú transformáciou, a zároveň zohľadniť vonkajší rozmer rybolovu;

10. požaduje, aby sa ciele ENRF sústredili na činnosti v rámci morského rybolovu a udržateľnej morskej a sladkovodnej akvakultúry a na ich význam, a nie na to – ako už bolo viackrát naznačené –, aby sa prednostne venovala pozornosť ich nahradeniu inými činnosťami, keďže všetky námorné činnosti môžu byť kompatibilné. Domnieva sa, že rybolovná činnosť si môže zachovať svoj tradičný charakter a do budúcnosti ho opäť oživiť, a preto je dôležité zvýšiť atraktivitu rybárskej profesie. Konkrétne žiada, aby sa ENRF venoval odvetviu rybolovu a udržateľnej morskej a sladkovodnej akvakultúry a zameral sa na dosiahnutie cieľov SRP, najmä na podporu drobného pobrežného rybolovu, poskytovanie stimulov mladej generácii, zvýšenie atraktivity rybárskej profesie a podporu európskych pobrežných spoločností EÚ. Výbor regiónov preto požaduje, aby bol ENRF navrhnutý tak, aby podporoval nové formy a vývoj tohto hospodárskeho odvetvia a aby tieto formy podpory boli kompatibilné s pravidlami o štátnej pomoci;

11. opakovane vyjadruje podporu požiadavke zainteresovaných strán vytvoriť na úrovni EÚ nástroj financovania v námornej a environmentálnej oblasti, z ktorého by sa poskytovala podpora novým aj etablovaným podnikom, a to vo forme úverov a bankových záruk. Oceňuje zahrnutie rybolovu medzi intervenčné priority druhej generácie Junckerovho plánu a želá si, aby sa tento prístup zachoval aj po roku 2020;

12. požaduje, aby bol v ENRF na obdobie po roku 2020 zahrnutý a posilnený územný rozmer príslušných politík a aby sa z tohto fondu podporovala prípadná transformácia európskych pobrežných spoločností zameraná na diverzifikáciu tradičných námorných odvetví, a to podporou investícií do doplnkových aktivít, ako sú napr. reštaurácie ponúkajúce ryby z miestnej produkcie a environmentálne, kultúrne a osvetové služby v odvetví rybolovu;

13. trvá na tom, aby sa zachovali a rozšírili dostupné prostriedky na podporu miestneho rozvoja, keďže stratégie miestneho rozvoja vedeného komunitou sa v prípade malých spoločností osvedčili, a to poskytovaním finančnej podpory na posilnenie postavenia spoločností a diverzifikáciu hospodárskej činnosti nad rámec rybolovu;

Súčasný ENRF – významná podpora s rozdielnymi cieľmi a oneskoreným uplatňovaním

14. oceňuje význam súčasného ENRF a víta jeho usporiadanie a špecializáciu v dvoch základných oblastiach, ktoré sa týkajú SRP a INP, pričom sa navzájom neprelínajú;

15. žiada, aby sa pre najvzdialenejšie regióny zaviedli osobitné opatrenia a postupy v oblasti riadenia, a to v rámci nových programov EÚ na podporu udržateľného rozvoja rybolovu a ďalších sektorov modrého hospodárstva v týchto regiónoch, pričom treba dbať na uplatňovanie článku 349 Zmluvy o fungovaní Európskej únie. Tieto opatrenia by mali byť súčasťou osobitného nástroja, ktorý by zahŕňal systém kompenzácie dodatočných nákladov spojených s produktmi rybolovu a akvakultúry v najvzdialenejších regiónoch, na ktorý sa v súčasnosti vzťahuje ENRF;

16. vyjadruje poľutovanie nad neskorým zavedením fondu do praxe a následným značným oneskorením sprístupnenia finančných prostriedkov a začatia ich využívania. Za príčinu tohto omeškania považuje oneskorené schválenie fondu, pomalý proces validácie operačných programov, ako aj mátauce a nejasné vymedzenie financovateľných aspektov;

17. vyzýva na zlepšenie procesu čerpania a uplatňovania finančných prostriedkov z ENRF s cieľom dobehnúť zameškané. Nabáda, aby sa zintenzívnilo úsilie zamerané na sprístupnenie finančnej podpory s cieľom dosiahnuť pokrok a zvýšiť nízku mieru celkového čerpania prostriedkov z fondu, ktorá bola v novembri 2017 na úrovni 2,7 %;

18. sa domnieva, že je nevyhnutné v budúcnosti lepšie zosúladiť programovanie a usporiadanie, ktoré spôsobujú dočasné rozdiely medzi cieľmi a finančnými prostriedkami spojenými so SRP. V tejto súvislosti zdôrazňuje, že je potrebné navrhnuť jasnú stratégiu využívania finančných prostriedkov pred stanovením výziev vyplývajúcich z cieľov, ako je MSY alebo znižovanie objemu odhodnotených úlovkov;

19. víta nasmerovanie značného objemu finančných prostriedkov do stratégií miestneho rozvoja vedeného komunitou, pričom vyčlenenie finančných prostriedkov na opatrenia na zlepšenie environmentálnej udržateľnosti a zvýšenie konkurencieschopnosti nášho odvetvia morského rybolovu považuje za rozumné a prezieravé opatrenie;

Význam nového osobitného horizontálneho fondu

20. poznamenáva, že počas rozpočtového procesu by Európa nemala zanedbávať tzv. malé politiky, ako je SRP. Zdôrazňuje, že ENRF je dôležitý pre pobrežné spoločnosti, pretože im pomáha diverzifikovať ich ekonomiku, rybárom pomáha pri prechode na udržateľný rybolov a financujú sa z neho projekty, ktoré vytvárajú nové pracovné miesta a zlepšujú kvalitu života v európskych pobrežných oblastiach;

21. súhlasí so všeobecnou požiadavkou, aby minimálna prahová hodnota nového ENRF dosiahla 1 % VFR na obdobie po roku 2020 ⁽¹⁾, a to pridaním 0,47 % pre INP k 0,53 %, ktoré sú na rybolov a akvakultúru vyčlenené v súčasnosti. Tvrdí, že rozhodnutie Spojeného kráľovstva vystúpiť z EÚ sa nesmie používať ako zámienka na zníženie budúceho financovania z ENRF, a to vzhľadom na zásadné výzvy, ktoré z tohto procesu vyplývajú pre ochranu životného prostredia, rybolov a obchod;

22. zdôrazňuje, že je potrebné stanoviť nové ciele, ktoré by prispievali k životaschopnosti a posilneniu činností v oblasti morského rybolovu. Treba vyzdvihnúť význam podpory a dosiahnutia náležitej generáčnej obnovy, čo si vyžaduje uprednostňovať rozpočtovú podporu v rámci odbornej prípravy a prístupu k tejto činnosti prostredníctvom nákupu alebo náhrady plavidiel, keďže sa tým nezvyšuje rybolovné úsilie;

23. žiada, aby zlepšenie bezpečnosti a životných podmienok námorníkov patrili medzi potvrdené priority budúceho ENRF ako súčasť jeho príspevku k uplatňovaniu 20 zásad Európskeho piliera sociálnych práv;

24. opakuje všeobecnú požiadavku podporovať a podnecovať obnovu rybárskej flotily, aby sa predišlo škodám v dôsledku jej zastarávania, keďže priemerný vek rybárskych plavidiel v EÚ je 22,6 roka. Túto obnovu treba podporovať bez toho, aby sa zvyšovalo rybolovné úsilie, pričom zamerať by sa mala na zlepšenie bezpečnosti (napríklad požiarnej bezpečnosti), ako aj pracovných a životných podmienok na palube plavidiel;

25. ENRF musí pomáhať sektoru rybolovu a akvakultúry prispievať k európskym cieľom v oblasti klímy vďaka všeobecnému rozšíreniu inovačných investícií (motory, aerodynamika atď.). Výbor upozorňuje na restriktívne podmienky stanovené v súčasnom nariadení o ENRF, ktoré výrazne obmedzujú príspevok tohto fondu k zmierneniu účinkov zmeny klímy. ENRF musí po roku 2020 zohrávať dôležitú úlohu v úsilí znížiť spotrebu energie v tomto odvetví;

26. poukazuje na to, že je potrebné zachovať a zvýšiť najmenej o 10 % objem financií vyčlenených na zhromažďovanie a systematizovanie údajov, ako aj na aplikovaný výskum a zapojenie samotného odvetvia do tejto činnosti, a to podporou kontaktov medzi rybármi a vedeckými pracovníkmi;

27. toto úsilie spája so zlepšením prijímaných opatrení na podporu zachovania morských zdrojov a prispôbenia rybolovného úsilia, ktoré by mali byť primeranejšie. V každom prípade konštatuje, že je potrebné naďalej podporovať kompenzačné opatrenia pre flotilu vzhľadom na sociálno-ekonomické škody vyplývajúce z prijatia environmentálnych opatrení, ako je napríklad uzatváranie oblastí, dočasné pozastavenie rybolovu a ďalšie opatrenia obmedzujúce rybolovnú činnosť;

28. požaduje, aby sa naďalej uplatňovali opatrenia, ktoré prispievajú k zlepšeniu organizácie odvetvia a jeho vnútornej súdržnosti, podnecujú jeho spoločné riadenie a vyzdvihujú jeho význam pri zabezpečovaní náležitého vymedzovania pravidiel a ich dodržiavania ⁽²⁾;

29. žiada zvýšiť prostriedky vyčlenené na poradné rady a ich úlohy, aby sa prehĺbila regionalizácia spoločnej rybárskej politiky, pričom by mali byť v rámci reformy spoločnej rybárskej politiky v plnej miere zapojené regióny, ktorých sa tieto rady týkajú;

⁽¹⁾ Ako bolo spomenuté na zasadnutí Valného zhromaždenia Konferencie okrajových prímorských regiónov (CPMR) v Helsinkách, ktoré sa týkalo námorných otázok. Treba poznamenať, že v CPMR je združená väčšina hlavných regiónov, v ktorých má dôležité postavenie morský rybolov a ktoré sú príjemcami prostriedkov z ENRF. Tento prístup by pre SRP zabezpečil konštantný rozpočet a podporil by prijímanie ambicioznejších opatrení v rámci INP.

⁽²⁾ Je potrebné vyzdvihnúť značne úspešné modely, ktoré môžu slúžiť ako vzor pre ďalších príjemcov pomoci. Ako príklady možno v tejto súvislosti uviesť katalánske oficiálne výbory pre spoločné riadenie, do ktorých je zapojených viacero zainteresovaných strán (rybári, vedeckí pracovníci, mimovládne organizácie, verejná správa a ďalšie subjekty), alebo galicijské systémy riadenia lovu mäkkýšov.

30. požaduje, aby sa naďalej podporoval spracovateľský priemysel a marketing s cieľom zvýšiť ich konkurencieschopnosť a dosiahnuť rovnaké podmienky. EÚ musí zabrániť nesúladu s ďalšími politikami, napr. trhovou politikou či daňovou a colnou politikou;
31. nalieha, aby sa podnecovala diverzifikácia a doplňovali hospodárske činnosti pobrežných regiónov, a to pomocou stratégií miestneho rozvoja vedeného komunitou, najmä v tých mimomestských pobrežných oblastiach, kde sa vďaka nim podarilo vo veľkej miere udržať miestne obyvateľstvo. Z tohto dôvodu by sa mal umocniť aspekt financovania miestneho rozvoja vedeného komunitou z viacerých fondov;
32. navrhuje, aby sa z ENRF podporovali iniciatívy a aktivity spojené s morským rybolovom, na ktoré má toto odvetvie priamy vplyv. Preto odporúča vytvoriť celoeurópsky finančný nástroj⁽³⁾, ktorý by poskytoval rizikový kapitál a bankové záruky za úvery, a to za predpokladu, že investície prispievajú k zlepšeniu environmentálnej udržateľnosti morského rybolovu, lovu mäkkýšov, morskej a sladkovodnej akvakultúry a reťazca more – priemysel;
33. požaduje vypracovanie bielej knihy „More v centre pozornosti Európy“, ktorá bude zahŕňať námorný plán pre každú politiku Európskej únie;

Možnosť koordinácie a vytvárania synergií s inými fondmi

34. zdôrazňuje možnosť vytvárania synergií a integrácie kapacít ďalších odvetvových fondov na podporu sociálno-ekonomického pokroku v pobrežných oblastiach, bez toho, aby sa musela nevyhnutne nanovo meniť ich štruktúra, keďže nastavenie a ciele každého z nich bránia prekryvaniu; opakuje svoju požiadavku, aby medziregionálne, národné a nadnárodné projekty, ktoré sú v súlade so strategickým rámcom iniciatívy a stratégiami inteligentnej špecializácie, mohli byť financované z regionálnych, národných a európskych fondov v zjednodušenom rámci a profitovať z bonusu Spoločenstva bez toho, aby museli znova prejsť verejným obstarávaním;
35. zdôrazňuje, že integrovaný prístup financovania z viacerých fondov, ktorý je príznačný pre súčasné európske štrukturálne a investičné fondy vrátane ENRF, by sa mal po roku 2020 rozšíriť. Na tento účel by sa mali odstrániť existujúce regulačné rozdiely, ktoré v súčasnosti obmedzujú možnosť čerpať tieto fondy naraz na miestnej úrovni, a to aj prostredníctvom miestneho rozvoja vedeného komunitou;
36. sa domnieva, že tieto synergie by sa mohli zameriavať na využívanie Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka (EPFRV) v prípade projektov v mimomestských pobrežných oblastiach, a to prostredníctvom stratégií miestneho rozvoja vedeného komunitou vrátane analýzy možností vzájomného prepojenia týchto fondov pre všetky druhy akvakultúry, s osobitným odkazom na sladkovodnú akvakultúru vo vnútrozemských členských štátoch, ako už tieto štáty a regióny opakovane výslovne požadovali;
37. sa zasadzuje za investície z Európskeho fondu regionálneho rozvoja (EFRR) do takej infraštruktúry spojenj s morským rybolovom (najmä prístavov), ktorá prispieva k regionálnemu rozvoju v okrajových a mimoriadne izolovaných oblastiach. Navrhuje, aby sa niektoré kroky spojené s transformáciou mohli vykonávať v rámci podporných opatrení pre MSP plánované v EFRR;
38. požaduje, aby sa prostredníctvom finančnej pomoci z Európskeho sociálneho fondu (ESF) zintenzívnila odborná príprava, predovšetkým v spojitosti s generačnou obnovou;
39. sa domnieva, že tzv. modrá ekonomika, v súlade s odporúčaniami predloženými v jeho stanovisku o modrom raste⁽⁴⁾, má stále nevyužitý potenciál v oblasti tvorby ďalších pracovných miest a hospodárskeho rastu na európskej úrovni prostredníctvom inteligentných investícií do inovatívnych podnikov zameraných na budúcnosť. Navrhuje obmedziť súčasné prekryvanie medzi ENRF a programom Horizont 2020 v oblasti rybolovu, akvakultúry a morského výskumu;

Nový, zjednodušený a flexibilný fond, prispôbený SRP a definovaný na jej základe

40. dôrazne požaduje, aby sa značne zjednodušilo využívanie ENRF, pričom EÚ by mala stanoviť všeobecné usmernenia a jednotlivé morské oblasti a regióny by si mohli prispôbovať ich uplatňovanie na svojom území bez toho, aby sa tým na každej kompetenčnej a administratívnej úrovni zvyšovala právna zložitosť. Podľa výboru by sa toto zjednodušenie malo vzťahovať aj na zavedenie menej náročných požiadaviek a stručnejších žiadostí na získanie financovania. Zdôrazňuje, že postup podávania žiadosti by mal byť schopný zvládnuť každý subjekt sám, bez odbornej pomoci a poradenstva tretích strán;

⁽³⁾ Fond, ktorý požaduje väčšina konzultovaných MSP, združení a nových podnikov tzv. modrej ekonomiky.

⁽⁴⁾ Pozri stanovisko VR *Nová etapa európskej politiky pre modrý rast* (NAT-VI/019).

41. podporuje požiadavku na fond prispôsobený situácii v SRP a predmetnom odvetví. Pripomína, že ENRF ako osobitný finančný program by sa mal definovať na základe úloh a cieľov SRP, a nie naopak. Zdôrazňuje, že je potrebné upraviť poskytovanie finančných prostriedkov podľa činností, ktoré sa majú vykonávať, a zabrániť tak oneskoreniam pri vyplácaní prostriedkov príjemcom, aby sa predišlo napätým situáciám v ich hospodárení;

42. zdôrazňuje, že na to, aby sa zabezpečilo flexibilné a správne využívanie fondu, je dôležité jasne definovať prvky, ktoré treba podporovať. Je potrebné vo všeobecnosti vymedziť usmernenia týkajúce sa oprávnenosti a spresniť prvky, ktoré sa musia podporovať v rámci konkrétnej morskej oblasti a regiónu; predovšetkým žiadame Európsku komisiu, aby vymedzila/vypracovala definíciu maloobjemového pobrežného rybolovu, pričom by mala zohľadniť nové kritériá a reagovať na reálny stav a rôznorodosť flotily EÚ;

43. vzhľadom na to, že v prípade rybárskych podnikov ide v priemere o malé podniky, sa domnieva, že najlepšou voľbou je priama verejná podpora vo forme grantov. Zdôrazňuje, že tento model zaručuje kontrolu účelu využívania prostriedkov, ako aj ich samotného použitia, má priamy stimulačný účinok na hospodárstvo, podnecuje iniciatívy, vytvára dôveru a zaručuje získanie financovania, pretože funguje ako záruka získania prostriedkov na investície;

44. zastáva názor, že by sa malo spolu s malými a strednými podnikmi vyvinúť viac spolupráce a synergií a vytvoriť viac centier určených na podporu výskumu a inovácií, v ktorých by sa skúšobne zavádzali nové inovácie;

45. nadväzuje na diskusiu o tom, či je vhodné otvoriť – hoci len čiastočne – prístup k priamej finančnej podpore podnikom s vysokým počtom zamestnancov alebo veľkým obratom. Domnieva sa, že schopnosť týchto podnikov podnecovať výskum, vývoj a investície, zlepšovať pracovnoprávne normy a vytvárať pridanú hodnotu v pobrežných vidieckych oblastiach môže vyjsť v dôsledku chýbajúcej podpory navniivoč;

46. zdôrazňuje, že je dôležité, aby mali všetky segmenty morského rybolovu prístup k podpore na základe svojich cieľov a charakteru. Domnieva sa, že podporu z fondu by mali mať možnosť využívať všetky pobrežné oblasti vrátane veľkých mestských centier, ktoré sú výrazne prepojené s morským rybolovom a majú aj výrazný rybársky charakter a ktoré by takisto mali mať možnosť získať podporu z ENRF;

47. podporuje posilnenie územného zamerania fondu prostredníctvom stratégií pre morské oblasti, čo by umožnilo riešenia prispôbobe rôznym podmienkam a výzvam európskych regiónov a predišlo by sa návrhu na univerzálne riešenie;

48. požaduje, aby pri stanovovaní cieľov, ako aj v oblasti výdavkov zohrávali regióny významnejšiu úlohu a boli nezávislejšie. Napriek tomu, že ENRF sa v súčasnosti riadi na úrovni členských štátov, v niektorých z nich existujú úspešné príklady jeho subdelegovania na príslušné regionálne orgány. V novom nariadení o ENRF by sa mal tento postup výslovne podnecovať. Vyzdvihuje jednohlasný charakter tejto požiadavky a pozitívne skúsenosti získané pri riadení ENRF v mnohých regiónoch. Mimoriadny dôraz kladie na túto požiadavku primeranosti v najvzdialenejších regiónoch, pričom by sa tiež mali preskúmať a zlepšiť podmienky uplatňovania ENRF v týchto regiónoch, a to pokiaľ ide o oprávnenosť, mieru spolufinancovania a výšku finančnej podpory. Zároveň by sa vzhľadom na ciele a špecifiká najvzdialenejších regiónov mala posilniť podpora v rámci plánov kompenzácie dodatočných nákladov pre produkty rybolovu a akvakultúry v týchto regiónoch a mali by sa zaviesť pravidlá uplatňovania porovnateľné s pravidlami, ktoré sa vzťahujú na podobnú podporu v poľnohospodárstve;

Nový fond na riešenie budúcich výziev

49. si želá, aby nová námorná politika EÚ podporovala úsilie v oblasti vývoja nových technológií a špecifických riešení na zmiernenie zmeny klímy. Pripomína, že fungovanie morských ekosystémov je v súčasnosti oslabené v dôsledku zmeny klímy, znečistenia a nadmerného využívania zdrojov;

50. zdôrazňuje význam INP a potrebu vyčleniť na ňu viac zdrojov, pretože predstavuje spôsob podpory zvyšovania zamestnanosti a vytvárania bohatstva v súvislosti s morom. Zdôrazňuje, že je potrebné mať k dispozícii osobitné fondy a považovať cezhraničnú, nadnárodnú a medziregionálnu spoluprácu za základný prvok v tejto oblasti, najmä pokiaľ ide o námorné priestorové plánovanie, zhromažďovanie údajov, posilnenie bezpečnosti a dohľadu a vytváranie oblastí určených na populačnú obnovu rybej fauny;

51. nalieha, aby sa pre modrú ekonomiku vytvoril európsky investičný mechanizmus, resp. fond, akási námorná odnož Junckerovho plánu 2.0. Mohol by mať dva doplnujúce sa spôsoby zasahovania: priame financovanie na európskej úrovni štrukturálnych projektov a rizikových projektov a vytváranie regionálnych investičných platforiem;

52. vyzdvihuje vonkajší rozmer SRP a INP. Jeho význam je zjavný najmä v súvislosti s potrebou podporiť príspevok EÚ k zlepšeniu riadenia oceánov. Podporuje túto činnosť ako spôsob zlepšenia udržateľnosti a zvýšenia konkurencieschopnosti nášho odvetvia morského rybolovu vďaka vytvoreniu rovnakých podmienok hospodárskej súťaže a lepšej udržateľnosti našich oceánov;

53. sa domnieva, že námorné odvetvie má potenciál vytvárať ďalšie pracovné miesta a zvyšovať hospodársky rast. Poukazuje na skutočnosť, že niektoré regióny už vypracovali podrobné plány rozvoja námorného hospodárstva a mnohé ďalšie ich práve pripravujú;

54. pripomína, že námorným otázkam sa venuje zvýšená pozornosť na medzinárodnej scéne, ako o tom svedčia závery konferencií COP 21 a 22, ako aj dohody o voľnom obchode, a že námorné podniky EÚ čelia tvrdej zahraničnej konkurencii vo všetkých odvetviach tzv. modrej ekonomiky, ako je doprava, energetika, inovácie, lodiarstvo, rybolov a akvakultúra. Zasadzuje sa preto za dôslednú a dostatočne financovanú politiku EÚ, ktorú považuje za optimálnu voľbu pre prímorské regióny EÚ, a nabáda EÚ, aby investovala do týchto odvetví, najmä do získavania energie z obnoviteľných morských zdrojov a do morských biotechnológií, v ktorých môžeme získať postavenie svetového lídra;

55. upozorňuje, že pre odvetvie morského rybolovu predstavuje brexit v krátkodobom i dlhodobom horizonte závažnú výzvu a že je potrebné zohľadniť jeho dosah na regióny a zaoberať sa ním ⁽⁵⁾. Varuje pred možným negatívnym vplyvom tohto procesu z hľadiska dosahu na rybolov a uvádzanie jeho produktov na trh a požaduje finančnú podporu na oslabenie tohto vplyvu;

56. podporuje zvýšenie podielu stratégií miestneho rozvoja vedeného komunitou v celkovom finančnom balíku, keďže tento nástroj sa v malých pobrežných spoločenstvách ukázal ako efektívny. Navrhuje zahrnúť do týchto stratégií nové pracovné postupy, ktorých účelom bude propagovať dôležitú sociálno-hospodársku úlohu morského rybolovu a zatriktívniť ho pre mladých ľudí, aby sa podnietila generačná obmena. Vyzdvihuje úlohu, ktorú pri koordinácii tohto úsilia zohráva a môže aj naďalej zohrávať sieť FARNET.

V Bruseli 16. mája 2018

Predseda
Európskeho výboru regiónov
Karl-Heinz LAMBERTZ

⁽⁵⁾ Pozri štúdiu VR o dôsledkoch vystúpenia Spojeného kráľovstva z Európskej únie na miestne a regionálne samosprávy v EÚ.